

จุดสารตรวจสอบภายใน

ปีที่ 18 ฉบับที่ 101 ประจำเดือน สิงหาคม - กันยายน 2557

www.cgd.go.th

12 สิงหาคม วันแม่แห่งชาติ

มาซึ่งความดี โอบอ้อมจากคุณ

สวัสดิ์ดีค่ะ ท่านผู้ตรวจสอบภายในและท่านผู้อ่านทุกท่าน ฉบับนี้เราได้นำความรู้เกี่ยวกับตรวจสอบภายในและสาระอื่นๆอีกมากมายมาฝากท่านเหมือนเดิม เราเริ่มกันที่

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๒ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๗
วันแม่แห่งชาติ
ที่มายกา ไทต มหาราชินี
ขอพระองค์ ทรงพระเจริญ

นางจินดา สัมศรีอินทร์
รองอธิบดี

ด้วยรัก และ ผูกพัน

เกษียณอายุราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

เมื่อถึงวันเวลาฟ้าก็เปลี่ยน กาลเกษียณเวียนมาน่าใจหาย
ต้องอำลาจากกันแสนอาลัย แต่สายใยความผูกพันยังมีมั่นคง

คุณความดีประจักษ์เป็นหลักฐาน ตรากตรำงานอย่างซื่อสัตย์มีไหลหลว
พัฒนาบัญชีกลางให้ยืนยาว เกียรติดำรงทอประกฎมีวาววาย

มุมบอกเล่าเรื่อง...

ขอแสดงความยินดี

กับท่านที่ปรึกษา (อุไร ร่มโพธิหยก)
ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

นางอุไร ร่มโพธิหยก

ที่ปรึกษาด้านระบบบัญชี

การตรวจสอบการบริหาร (Management Auditing)

โดย เดชา ศิริสุทธิเดชา CIA,CPIA แปลและเรียบเรียงจากบทความเรื่อง
Management Auditing ของ Dennis R. Arter

การตรวจสอบที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี ปัจจุบันมีวิธีการพื้นฐาน 3 วิธี ที่ใช้ในการประเมินกิจกรรมใดๆ ได้แก่ การตรวจสอบ (Inspection) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Auditing) และ การตรวจสอบการบริหาร (Management Auditing)

1. การตรวจสอบ หมายถึง การวัดผลผลิตจากกระบวนการเปรียบเทียบกับสิ่งที่เรากำหนดไว้ ซึ่งคำตอบจะมีอยู่เพียง 2 คำตอบเสมอ คือ ผ่าน หรือ ไม่ผ่าน

2. การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติตามคู่มือการทำงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน และวิธีการปฏิบัติงาน ประโยชน์ข้อแรกของการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบจะเห็นได้จากรายการทวงถามการเงิน เพราะความต้องการที่จะให้ความมั่นใจว่าข้อมูลทางการเงินถูกต้อง แนวความคิดในการประเมินการปฏิบัติตามกฎระเบียบถูกนำมาใช้ในช่วงปีค.ศ.1960 โดยเน้นที่วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณภาพ และขยายไปยังวิชาชีพอาหารและอุตสาหกรรมนิวเคลียร์ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบถูกนำมาใช้กับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง โดยต้องการที่จะประเมินว่า กิจกรรมนั้นได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเข้มงวด ผลที่ได้จากการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบในเรื่อง ขอความสม่ำเสมอและความมั่นใจได้ก็คือ กฎระเบียบต่างๆถูกปฏิบัติตาม

3. การตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบการบริหารจะเน้นไปที่ผลที่เกิดขึ้น ประเมินประสิทธิผลและความเหมาะสมของการควบคุมที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบ ขั้นตอนการดำเนินงาน และวิธีการปฏิบัติงาน ดังนั้น การตรวจสอบการบริหารก็คือ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบรวมถึงการวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ (Cause-and-Effect Analysis) ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการประเมินวิธีการปฏิบัติงานซึ่งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

การเปรียบเทียบระหว่างการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบและการตรวจสอบการบริหาร

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	การตรวจสอบการบริหาร
ความต้องการคือการปฏิบัติตามที่กำหนด	ความต้องการคือการเปลี่ยนแปลง
ผู้ตรวจสอบประเมินว่าได้มีการปฏิบัติตามที่กำหนด	ผู้ตรวจสอบประเมินว่าการปฏิบัติมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
เน้นที่ความสม่ำเสมอของการปฏิบัติ	เน้นที่ผลที่จะเกิดขึ้น

ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือการตรวจสอบการบริหารก็ตาม ผู้ตรวจสอบต้องคำนึงถึงกฎพื้นฐาน 4 ประการ **ประการแรกคือ** การตรวจสอบต้องตอบสนองความต้องการของลูกค้า **ประการที่ 2** ผู้ตรวจสอบต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงาน **ประการที่ 3** การตรวจสอบต้องวัดผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ที่ได้มีการตกลงไว้ และ**ประการสุดท้าย** คือ ข้อเสนอจากการตรวจสอบต้องมาจากข้อเท็จจริง

กฎข้อที่ 1

: ตอบสนองลูกค้าของคุณ การตรวจสอบต้องให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินค้า กระบวนการทำงานและระบบการควบคุมในปัจจุบันที่นำมาใช้อยู่ และใช้ได้จริง ผู้ตรวจสอบจะประเมินการควบคุมต่อความต้องการที่กำหนด และจัดทำรายงาน ถ้าการควบคุมในปัจจุบันยังสามารถทำงานได้ดี ความมั่นใจของทุกๆ หน่วยงานจะเพิ่มขึ้น แต่ถ้าการควบคุมทำงานได้ไม่ดีก็จะต้องมีการแก้ไขปัญหา ผู้ตรวจสอบจะให้บริการลูกค้า 3 กลุ่มคือ ผู้รับการตรวจสอบ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบ และองค์กรผู้รับการตรวจสอบที่ต้องการที่จะได้รับผลประโยชน์มากที่สุดจากการตรวจสอบ และต้องการที่จะรู้ด้วยว่าองค์กรมีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในกรณีนี้ความเห็นของผู้ตรวจสอบค่อนข้างจะมีประโยชน์อย่างมาก สำหรับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบจะตรงข้ามกับผู้รับการตรวจสอบ โดยจะต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานและรายงานของผู้ตรวจสอบ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบควรจะต้องมีการกำหนดตารางเวลาและมีการมอบหมายงาน สุดท้ายผู้ตรวจสอบต้องตอบสนองต่อความต้องการขององค์กร ซึ่งผู้ตรวจสอบสามารถช่วยเหลือได้โดยพิจารณาว่าบริษัทได้บรรลุเป้าหมายจริง

กฎข้อที่ 2

: ใช้คนที่มีความรู้ ตรวจสอบต้องสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยุติธรรม หมายความว่า ผู้ตรวจสอบต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ถูกรับตรวจสอบ ถ้าผู้ตรวจสอบเป็นผู้กำหนดกฎระเบียบจะไม่สามารถประเมินความมีประสิทธิภาพและการนำไปใช้ของกฎระเบียบเหล่านั้นอย่างยุติธรรม ผู้ตรวจสอบต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ต้องมั่นคงทางอารมณ์ ความเฉลียวฉลาด และความชำนาญทางด้านกลไกการทำงานต่างๆ ซึ่งจะได้จากการเข้ารับการฝึกอบรม การอ่านจากหนังสือ หรือการสังเกตจากผู้อื่น นอกจากผู้ตรวจสอบต้องรู้ว่าควรตรวจสอบอย่างไรแล้ว ยังจะต้องเข้าใจถึงกระบวนการที่ถูกรับตรวจสอบ วิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่งที่จะสร้างความเข้าใจได้ก็คือ การทำแผนภาพแสดงการปฏิบัติงานของกิจกรรมที่ทำการตรวจสอบ สุดท้ายผู้ตรวจสอบต้องมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการพูดและการเขียน

กฎข้อที่ 3

: การวัดผลจากหลักเกณฑ์ที่ได้มีการตกลงไว้ ผู้ตรวจสอบภายในไม่ได้รับอนุญาตให้กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นเอง แต่จะต้องทำการตรวจสอบโดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีอยู่และเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนในวงจรของ Plan-Do-Check-Act มาตรฐานการปฏิบัติงานภายในองค์กร เช่น นโยบายองค์กร ระบบการบริหารจัดการ และกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ สำหรับมาตรฐานการปฏิบัติงานภายนอกในระดับสากลเช่น QS-9000 ISO-9001 ซึ่งจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในระดับย่อยลงไปเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ได้แก่ ระดับของคู่มือคุณภาพ หรือ แผนคุณภาพ ซึ่งเอกสารเหล่านี้จะประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินงานในระบบต่างๆ (Procedures) และรายละเอียดที่ลึกลงไปจะเป็นวิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction) ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องทำความเข้าใจและคุ้นเคยกับข้อกำหนดต่างๆ เหล่านี้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการตรวจสอบ

กฎข้อที่ 4

: ใช้ข้อเท็จจริงในการจัดทำสรุป การตรวจสอบมีพื้นฐานจากข้อเท็จจริง การสรุปมาจากการประมวลข้อมูล ข้อเท็จจริงอาจดี (เป็นไปตามที่ต้องการ) หรือไม่ดี (ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ) ก็ได้ แต่ไม่ควรใช้วิจารณ์ญาณหรือความเห็นที่จะทำให้ข้อเท็จจริงเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง หรือที่รู้จักกันว่า "หลักฐาน" ซึ่งมาจาก 5 แหล่งได้แก่ **หลักฐานทางกายภาพ หลักฐานจากประสาทสัมผัส** เช่น การมองเห็น การได้ยิน **หลักฐานจากเอกสาร/บันทึกข้อมูล หลักฐานจากการสัมภาษณ์** และ **หลักฐานจากแบบฉบับต่างๆ** เช่น การคิดเปอร์เซ็นต์ อัตราส่วนต่างๆ ผู้ตรวจสอบภายในใช้ Checklist และเครื่องมืออื่นๆ ในการพิจารณาที่จะรวบรวมข้อเท็จจริง จากนั้นจะปฏิบัติภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อเท็จจริง **ผลลัพธ์ของกระบวนการตรวจสอบ** ก็คือ รายงาน ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบได้รับจากผู้ตรวจสอบภายในและส่วนใหญ่ผู้รับตรวจในการเตรียมรายงาน ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงที่เป็นทั้งด้านดีและด้านไม่ดีด้วย นั่นคือจะต้องทำการวิเคราะห์ ข้อมูลเบื้องต้น ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องแจกแจงข้อสังเกตที่เป็นทั้งด้านดีและด้านไม่ดีทั้งหมด แล้วจึงจัดเรียงข้อมูลตามประเภทการควบคุม หรือตามประเภทของปัญหา โดยทั่วไปมักพบข้อสังเกตทางด้านไม่ดีหลายข้อที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเพียงไม่กี่อย่าง ซึ่งจะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถจัดเป็นกลุ่มหรือเป็นแบบฉบับ (Pattern) ได้ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ แบบฉบับเหล่านี้จะถูกรายงานในลักษณะเป็นไปตามข้อกำหนด (Conformities) หรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนด (Non-conformities) ในการตรวจสอบการบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องระบุถึงกลุ่มของข้อเท็จจริงทางด้านไม่ดีรวมถึงการควบคุมที่ขาดหายไปพร้อมกับความเสียหายทางธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกันว่า สิ่งที่ตรวจพบ (Finding) ซึ่งสิ่งที่ตรวจพบนี้จะแสดงให้เห็นถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดในกระบวนการโดยการรวบรวมข้อเท็จจริงทางด้านไม่ดีกับการควบคุมที่เป็นจุดอ่อนเป็นการยกระดับผู้ตรวจสอบภายในในการวิเคราะห์ระบบ ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าที่ยั่งยืน เนื่องจากระบบมีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงาน และกระบวนการปฏิบัติงานที่มีผลกระทบต่อสินค้าและบริการ

การปลูกฝังความต้องการที่จะปรับปรุง

การตรวจสอบจะวัดผลการปฏิบัติงานเทียบกับข้อกำหนด ซึ่งจะทำการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน หรือ ระบบงาน เทียบกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน และจะเกิดคุณค่าได้ก็ต่อเมื่อข้อกำหนดถูกทดสอบหรือพิสูจน์ตามหลักวิทยาศาสตร์อย่างถี่ถ้วน แต่เป็นที่น่าเสียดายที่มักไม่ค่อยพบกรณีเช่นนี้ คู่มือขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการรวบรวมส่วนต่างๆ เข้ากับกฎระเบียบโดยมีทรัพยากรที่จำกัด เนื่องจากการมุ่งประเด็นความสนใจไปที่ผลลัพธ์ การตรวจสอบการบริหารสามารถที่จะพิจารณาถึงความเหมาะสมของแผนและแนวทางต่างๆ หากไม่เหมาะสม ผู้พัฒนาและผู้มีหน้าที่ในการปรับปรุง เนื่องจากหากไม่ปรับปรุงจะเกิดผลเสียที่ต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อนักงานและผู้จัดการเริ่มมองการตรวจสอบว่าเป็นโอกาสในการปรับปรุง เขาจะเริ่มมองเห็นว่าผู้ตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมเพิ่มผลผลิตให้กับองค์กร แทนที่จะมองว่าเป็นตำรวจที่คอยจับผิดตัวเช่นในอดีต

กฎของผู้ตรวจสอบการบริหาร

เตรียมตัวให้พร้อม

พิจารณาสาเหตุและผลกระทบ

ค้นหาแบบฉบับของสิ่งที่บกพร่อง

ใช้ภาษาทางธุรกิจ (เช่น ต้นทุน ความเสี่ยง และโอกาส)

ขอแสดงความยินดี

กับหน่วยงานที่ผ่านการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ขุขเหล่าสู่กัซฝัง

1	กรมชลประทาน	2	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
4	จังหวัดราชบุรี	5	มหาวิทยาลัยนเรศวร	6	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
7	จังหวัดน่าน	8	จังหวัดสมุทรปราการ	9	จังหวัดพิจิตร
10	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	11	จังหวัดกระบี่	12	จังหวัดสระบุรี
13	มหาวิทยาลัยนครพนม	14	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	15	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	17	จังหวัดลำปาง		

มุมมองสุขภาพ

มุมมองยิ้ม

เรื่องเล่าในวัง

ตอน ... ดินเค็ม

พระองค์เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรที่ทางภาคใต้ คือจังหวัดนราธิวาส ทางใต้มีปัญหาเรื่องดินเป็นกรดมีความเค็ม พระองค์จึงทรงรับสั่งถามกับชาวบ้านที่มาเฝ้ารับเสด็จว่า **“ดินหลังบ้านเป็นอย่างไร เค็มไหม”** ชาวบ้านก็มองหน้ากันแล้วทำหน้างงก่อนตอบกลับว่า **“ไม่เคยชิม ซักที”** ในหลวงก็รับสั่งกับข้าราชการที่ตามเสด็จว่า **“ชาวบ้านแถวนี้มีอารมณ์ขันกันดิเนะ”**

ที่มาของเรื่อง : หนังสือพระราชอารมณ์ขัน ของ ท่านวิลาศ มณีรัตน์

การบริหารสมอง 2 เท่า

- 1** **การบริหารปุงสมอง**
ขนาดปุงลำรา 30 วนาที จากนับสลับมือ
กระตุ้นให้เลือดไปเลี้ยงสมองได้ดี
- 2** **การบริหารปุงมับ**
ใช้นิ้วมับเบาๆ 30 วนาที
สมองสองข้างจะทำงานสมดุลกัน
- 3** **ท่าจับ L**
มือหนึ่งจับ อีกมือทำเป็นรูปตัว L ทำสลับมือไปมา 10 ครั้ง
กระตุ้นการทำงานที่สัมพันธ์ของมือกับตา
- 4** **ท่าปึงก้อย**
มือข้างหนึ่งยกนิ้วโป้ง อีกข้างยกนิ้วก้อย ทำสลับมือกัน 10 ครั้ง
ใช้สมองสั่งการสมดุล
- 5** **ท่าแตะหู**
มือซ้ายจับหูขวา มือขวาจับหูซ้าย ทำสลับไปมา
กระตุ้นสมองส่วนคิดคำนวณ ประชดะ

สมองฟิต พร้อมลุย!!!

like.me
facebook.com/Memblr.Thailand
ขอบคุณเมืองเรา ชาวบ้าน

“จุลสารตรวจสอบภายใน” จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบทความเชิงวิชาการ และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของภาครัฐ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานของกรมบัญชีกลางในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน

หากท่านใดมีข้อติชมหรือต้องการแสดงความคิดเห็นหรือมีปัญหาเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน สามารถติดต่อได้ที่ :

กองบรรณาธิการ โทร. 02-127-7285 โทรสาร 02-127-7127

E-mail : iastd@cgd.go.th / <http://www.cgd.go.th> / บัญชี ตรวจสอบภายใน เงินนอกงบประมาณ / กำกับและพัฒนางานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ที่ปรึกษา : นางจินดา สังข์ศรีอินทร์ บรรณาธิการ : นางอัญชลี ศรีอำไพ

กองบรรณาธิการ : นางนพรัตน์ พรหมนารท นางสาวเกศริน ภัทรเปรมเจริญ นางวัลนา ภู่อาลี และนางสมิตรา นาขวัญ

เลขานุการกองบรรณาธิการ : นางวรรณมา ยิงยงชัย นางมณีโชติ ตติยไตรรงค์ นางสาวศิริพร เบลูจพงศ์

นางสาวจิตติมา พรสวรรค์ นางสาวสิริมาศ เพ็ชรศิริ นางสิริลักษณ์ ภรภัทรวิจิรา

และ นางสาววิไลรัตน์ แจ่มศรี

ผู้จัดส่ง : นางระวีวรรณ จันทร์อินทร์ นางธัญญารัตน์ สีสภาพันธุ์ และนางสาวพรรณนิภา อัมพันกาญจน์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 21/2530
ปทพ.กระทรวงการคลัง